

**Raport z realizacji
współpracy zagranicznej
Powiatu Gnieźnieńskiego
w roku 2023**

Sesja Rady Powiatu Gnieźnieńskiego
23 listopada 2023 rok

Spis treści:

1. Zauważ – porozmawiaj – działaj. Międzynarodowa dyskusja o tematach TABU.....	5
2. 20 lat polsko-niemieckiej współpracy	6
3. Nagroda Gnieźnieńskiej Kapituły Orła Białego dla Siegmunda Trebschuh.....	7
4. Inne aspekty współpracy zagranicznej Powiatu	10
4.1. Erasmus+ w powiecie gnieźnieńskim	10
4.2. Polsko-niemieckie forum dla nauczycieli	10
4.3. Działalność Klubu Nauczycieli Polskich i Polonijnych w Gnieźnie	11
5. Wykaz partnerów zagranicznych Powiatu Gnieźnieńskiego	12

Współpraca zagraniczna z partnerskimi samorządami jest istotnym elementem codziennej działalności wielu jednostek samorządu terytorialnego. Stałe budowanie oraz podtrzymywanie obustronnych relacji, szczególnie w dziedzinie gospodarki i kultury od lat sprzyja wspólnym przedsięwzięciom polskich i zagranicznych samorządów.

Nie inaczej jest w powiecie gnieźnieńskim. Wieloletnia współpraca powiatu z Miastem Browary, Rejonem Humańskim i Powiatem Teltow-Flaeming ma znaczący wpływ na budowanie dobrosąsiedzkich relacji, wymianę doświadczeń oraz wspieranie wieloaspektowego rozwoju partnerskich jst.

Niniejszy raport opisuje charakter współpracy zagranicznej Powiatu Gnieźnieńskiego w 2023 roku. Zawiera także wykaz i krótką charakterystykę partnerskich samorządów.

1. Zauważ – porozmawiaj – działaj. Międzynarodowa dyskusja o tematach TABU

„Tematy TABU - rozmowy bez granic” to hasło międzynarodowej konferencji, zorganizowanej 17 kwietnia br., w Centrum Kultury eSTeDe z inicjatywy Piotra Gruszczyńskiego, starosty gnieźnieńskiego oraz Anny Jung, wicestarosty gnieźnieńskiego.

Celem spotkania, w którym udział wzięło blisko 200 uczestników, była refleksja nad problemami współczesnego świata, możliwościami wzmocnienia efektywności aktywności podejmowanych w wybranych obszarach tematycznych oraz wypracowywanie i propagowanie dobrych praktyk w tym zakresie. W trakcie konferencji zorganizowano panele eksperckie oraz warsztaty. Dyskutowano w ramach trzech ścieżek tematycznych, dotyczących zwiększania świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania próbom samobójczym, obalania mitów związanych z seksualnością i rodzicielstwem osób z niepełnosprawnościami oraz diagnozowania zjawisk związanych z bezpieczeństwem transgranicznym, w tym m.in. nielegalnej migracji, przemytu towarów, handlu ludźmi czy terroryzmu międzynarodowego.

W zajęciach warsztatowych, będących rozwinięciem dyskusji panelowej udział wzięli m.in. dyrektorzy szkół oraz jednostek oświatowych, pedagodzy, wychowawcy, nauczyciele, jak również przedstawiciele organizacji pozarządowych, osoby niepełnosprawne i ich rodziny, wolontariusze, reprezentanci środowisk medycznych, a także uczniowie klas policyjnych. Konferencja zakończyła się wspólnym formułowaniem wniosków, będących inspiracją do dalszych wspólnych działań.

Gośćmi i prelegentami podczas konferencji odbywającej się w ramach obchodów 20-lecia współpracy Województwa Wielkopolskiego z Krajem Związkowym Brandenburgia, byli między innymi: Magdalena Antoniewicz – Zastępca Pełnomocnika ds. Partnerstwa Kraju Związkowego Brandenburgia na Wielkopolskę; Ulf Buschmann - Pełnomocnik ds. Współpracy Polsko-Niemieckiej Prezydium Policji Brandenburgii i Koordynator Służb Niemieckich w Polsko - Niemieckim Centrum Współpracy Służb Granicznych, Policyjnych i Celnych w Świecku; Jürgen Schirrmeister i Manuela Wieder - Posterunek Policji Märkisch-Oderland; nadkomisarz Sylwester Ksiuk, Kierownik Sekcji Międzynarodowej Współpracy Policji w Świecku, Wydział Wywiadu Kryminalnego; Alexander Kusz, z-ca kierownika Policji Federalnej w Polsko-Niemieckim Centrum Współpracy Służb Granicznych, Policyjnych i Celnych w Świecku; Stefan Krella, kierownik Policji Brandenburgii w Polsko-Niemieckim Centrum Współpracy Służb

Granicznych, Policyjnych i Celnych w Świecku; Marek Kamiński, podróżnik i polarnik, zdobywca dwóch biegunów - prowadzący Fundację Marka Kamińskiego; Dominik Kuc i Aleksandra Stube współtwórcy raportu z danymi kryzysów suicydalnych dzieci i młodzieży - Fundacja „GrowSpace”; Damian Kupczyk - psychotraumatolog, suicydolog, pedagog w specjalności resocjalizacji, wykładowca akademicki Collegium Humanum, Prezes Czepczyński Family Fundation, ks. Hubert Wiśniewski koordynator Poradni Rozwoju Osobistego „Dignitas”; prof. dr. hab. Remigiusz Kijak; dr hab. Rafał Wrzecionek – adwokat i radca prawny; dr Grzegorz Konieczny; dr nauk o zdrowiu Renata Rasińska; Inspektor Przemysław Kozanecki, Komendant Powiatowy Policji w Gnieźnie; Monika Gronowska – psycholog z Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Nieślyszących im. Józefa Sikorskiego w Poznaniu; s. Agnieszka Gil - Dyrektor Domu Pomocy Społecznej dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w Mielźnie; s. Weronika Maciejewska Dyrektor Domu Pomocy Społecznej dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w Łopienniu.

Organizatorem konferencji było Starostwo Powiatowe w Gnieźnie, wraz z partnerami: Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu, Zamkiem Trebnitz - Pełnomocnikiem ds. Partnerstwa Kraju Związkowego Brandenburgia na Wielkopolskę, Polsko-Niemieckim Centrum Współpracy Służb Granicznych, Policyjnych i Celnych w Świecku, Fundacją Avalon, Fundacją GrowSpace oraz Fundacją Marka Kamińskiego.

2. 20 lat polsko-niemieckiej współpracy

W dniach 15-16 września br. w Luckenwalde i na terenie lotniska w Schönhagen, uroczście świętowano 30-lecie Powiatu Teltow-Flaeming oraz 20-lecie współpracy niemieckiego samorządu z Powiatem Gnieźnieńskim. Z kolei 16 września, w Zamku Trebnitz obchodzono 20-lecie współpracy Kraju Związkowego Branderburgia z Województwem Wielkopolskim. W wydarzeniach udział brali przedstawiciele Powiatu Gnieźnieńskiego.

Na zaproszenia Starosty Kornelii Wehlan, w oficjalnych obchodach 30-lecia Powiatu Teltow-Flaeming uczestniczyli: Piotr Gruszczyński - starosta gnieźnieński, Dariusz Pilak - przewodniczący Rady Powiatu Gnieźnieńskiego oraz Jacek Kowalski - wiceprzewodniczący Rady, starosta gnieźnieński w II kadencji samorządu powiatowego. Przedstawiciele Powiatu Gnieźnieńskiego, przekazali partnerom

z Teltow-Flaeming najlepsze gratulacje, wraz ze szczególnymi podziękowaniami za 20 lat wspólnych działań na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego obu samorządów.

Z kolei 16 września, Anna Jung – wicestarosta gnieźnieński oraz dr inż. Renata Rasińska – dyrektor Centrum Usług Wspólnych gościły w Schloß Trebnitz Bildungs - und Begegnungszentrum e.V. w Brandenburgii biorąc udział w festynie jesiennym „Herbstfest 2023”, organizowanym w ramach obchodów 20-lecia współpracy Kraju Związkowego Brandenburgia z Województwem Wielkopolskim. Podczas wydarzenia odbyła się prezentacja dobrych praktyk polsko-niemieckich oraz dyskusja na temat kierunków rozwoju polsko-niemieckiej współpracy. Warto podkreślić, iż w trakcie festynu tworzona była przez jego uczestników i Malarzy Ulotnych z Centrum Kultury „Scena to dziwna” w Gnieźnie wielokulturowa mandala.

3. Nagroda Gnieźnieńskiej Kapituły Orła Białego dla Siegmunda Trebschuh

Regionalista, liternik artystyczny i dziennikarz Tadeusz Panowicz oraz specjalista ds. promocji gospodarczej Powiatu Teltow-Flaeming w Niemczech i „dobry duch” trwającej 20 lat współpracy niemieckiego powiatu z Powiatem Gnieźnieńskim - Siegmund Trebschuh, odebrali z rąk starostów gnieźnieńskich piastujących urząd od 1999 roku Nagrody Gnieźnieńskiej Kapituły Orła Białego. Wyróżnienia wręczono podczas gali, która odbyła się 6 października br. w Centrum Kultury eSTeDe w Gnieźnie.

Nagroda Gnieźnieńskiej Kapituły Orła Białego wręczona została po raz pierwszy z początkiem 2013 roku. Kapitułę nagrody tworzą starostowie gnieźnieńscy, piastujący to stanowisko od 1999 roku. Nagroda ma na celu uhonorowanie osób wykazujących się wybitnymi zasługami na rzecz Powiatu Gnieźnieńskiego. Każdego roku mogą nią zostać nagrodzone maksymalnie dwie osoby. Kandydatów do nagrody typują tylko i wyłącznie członkowie Kapituły, którą tworzą:

- Teresa Marciniak – wdowa po śp. Jacku Marciniaku, Staroście Gnieźnieńskim w I kadencji samorządu powiatowego w latach 1999-2001;
- Krzysztof Ostrowski – Starosta Gnieźnieński w I kadencji samorządu powiatowego w latach 2001 – 2002 oraz III kadencji w latach 2006 – 2010;
- Jacek Kowalski - Starosta Gnieźnieński w II kadencji samorządu powiatowego w latach 2002 – 2006;
- Dariusz Pilak – Starosta Gnieźnieński w IV kadencji samorządu powiatowego w latach 2010 – 2014;

- Beata Tarczyńska - Starosta Gnieźnieński w V kadencji samorządu powiatowego w latach 2014 – 2018;
- Piotr Gruszczyński obecny Starosta Gnieźnieński (przewodniczący Kapituły).

Decyzją Kapituły, pierwszym z laureatów nagrody za rok 2022 został Siegmund Paul Trebschuh. Urodził się 11 września 1963 roku w Tarnowskich Górach, gdzie dorastał i uczęszczał do szkoły podstawowej. W 1973 roku, wraz z rodziną, został przesiedlony do Niemiec. Inżynier elektrotechniki i ekonomii. Absolwent studiów Master of Arts w obszarze nauk administracyjnych. W 1982 roku zdał egzamin maturalny w szkole Goethe Gymnasium Thale. W 1985 roku ukończył Wyższą Szkołę Oficerską Sił Powietrznych, jako inżynier - oficer kontroli ruchu lotniczego. W latach 1985-2003 oficer w Siłach Powietrznych. Od 1995 roku odpowiadał między innymi za współpracę z 4 Korpusem Lotniczym w Poznaniu. Brał również udział we wspieraniu integracji Sił Powietrznych RP z NATO na szczeblu dowództwa Luftwaffe. W kolejnych latach kontynuował karierę zawodową pracując między innymi w kancelariach audytorskich i doradztwa podatkowego oraz spółce promocji pracy w powiecie Teltow-Flaeming w Niemczech. Od 2011 roku urzędnik w powiecie Teltow-Fläming na stanowiskach: Pełnomocnik Starosty ds. Rozwoju Gospodarczego, Dyrektor Wydziału Rozwoju Gospodarczego i Rozwoju Powiatu oraz Pełnomocnik ds. Europejskich. Od 2018 roku Dyrektor Departamentu IV odpowiedzialny za Wydziały: Rozwoju Gospodarczego i Rozwoju Powiatu, Ruchu Drogowego, Katastru oraz Rolnictwa. Równocześnie Dyrektor Spółki Rozwoju Struktury i Gospodarki Powiatu Teltow-Fläming oraz jej czterech zależnych spółek. Podpułkownik rezerwy Bundeswehry w zakresie zarządzania kryzysami w funkcji przewodnika Dowództwa Łącznikowego z Polską w Krajowym Dowództwie Brandenburgii. Wielki orędownik oraz jeden z głównych koordynatorów trwającej od 2003 roku współpracy Powiatu Gnieźnieńskiego z Powiatem Teltow-Flaeming. Uczestnik konsultacji i wizyt studyjnych, dotyczących powstania - otwartej w 2014 roku - pierwszej w powiecie gnieźnieńskim - Strefy Aktywizacji Gospodarczej w Czerniejewie. Prywatnie mąż, ojciec dwójki dzieci, miłośnik psów i międzynarodowy sędzia kynologiczny.

Kolejnym z laureatów nagrody GKO B został regionalista Tadeusz Panowicz. Urodzony w 1948 roku, rodowity poznaniak, z wyboru gnieźnianin. Pasjonat historii Gniezna i Pobiedzisk, bibliofil, liternik oraz dziennikarz. W latach 1978-1989 współpracował z lokalnymi i krajowymi redakcjami, między innymi: „Kulisami Gnieźnieńskimi”, „Reporterem Gnieźnieńskim”, „Przemianami na Szlaku Piastowskim”, „Po Prostu”, „Busołą Wędkarza”, trzemeszeńskim „Kosynierem”, „Latarnikiem Pomorskim” czy

„Studiami Lednickimi”. Tylko w „Kulisach Gnieźnieńskich” opublikował blisko 1500 artykułów. Od wielu lat rysuje zabytkowe budowle powiatu gnieźnieńskiego, organizuje wystawy, wykłady oraz spotkania dla miłośników regionalnej historii. W swoim dorobku ma blisko czterdzieści wystaw indywidualnych i ponad sto zbiorowych. Swoje prace prezentował między innymi w Bibliotece Raczyńskich w Poznaniu, na Międzynarodowych Targach Poznańskich, w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie czy w Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Sielinku. Bibliofil, pasjonat dawnych dokumentów, fotografii, pocztówek oraz przedmiotów z życia wielkopolskiej wsi, a także skamielin oraz rzadkich roślin. Jako liternik artystyczny, wykonywał akty erekcyjne pomników i budowli – w tym pomnika Bolesława Chrobrego w Gnieźnie, a także okolicznościowe adresy oraz dyplomy, między innymi: winiety Księgi Pamiątkowej Zjazdu Prezydentów w Gnieźnie w roku 2000. Autor książek i przewodników, wśród nich: „Legend o świętym Wojciechu”, publikacji „Pamiętajmy o naszych bohaterach! Powstanie Wielkopolskie 1918-1919”, „Moja Ziemia Gnieźnieńska” czy „Łubowo – wydarzenia i ludzie”. Jest współautorem monumentalnego dzieła „Od Kruszwicy do Poznania – rzecz o Szlaku Piastowskim” oraz wydawnictwa „Wojciech Trąpczyński – biografia”.

Nagroda Gnieźnieńskiej Kapituły Orła Białego ma charakter prestiżowy. Przyjmuje postać odlanej z brązu statuetki oraz srebrnego pinsa i legitymacji podpisanej przez członków Kapituły.

Laureaci nagrody Gnieźnieńskiej Kapituły Orła Białego za lata 2012-2022:

- śp. Helena Kowalewska i śp. prof. Stefan Jurga
- Arcybiskup Henryk Muszyński i prof. Jerzy Strzelczyk
- Michał Bernard Wojtczak i Łukasz Kuropaczewski
- Renata Szarzyńska i Jacek Weiss
- Maria Chwiałkowska-Grygiel i dr. Justus Werdin
- Leszek Jan Chudzik i prof. Józef Bogdan Garbarczyk
- dr hab. Armin Mikos von Rohrscheidt i dr Marian Fluder
- dr Bogdan Trepieński i Jerzy Andrzejewski
- prof. dr hab. Leszek Mrozewicz i dr Andrzej Główka
- Mariusz Borowiak i prof. dr hab. Paweł Soroka.
- Siegmund Paul Trebschuh i Tadeusz Panowicz.

4. Inne aspekty współpracy zagranicznej Powiatu

4.1. Erasmus+ w powiecie gnieźnieńskim

Uczniowie austriackiej szkoły gastronomicznej, uczestniczący w międzynarodowej wymianie w ramach programu Erasmus+ spotkali się 22 lutego br. w Starostwie Powiatowym w Gnieźnie z członkami Zarządu Powiatu Gnieźnieńskiego: Mariuszem Mądrowskim oraz Telesforem Gościniakiem.

Biorąca udział w programie szkoła, współpracuje na co dzień z Zespołem Szkół Przyrodniczo–Usługowych w Gnieźnie. W ramach dwudniowej wizyty w powiecie gnieźnieńskim młodzież poznała zarówno kulturowe oblicze pierwszej stolicy polski oraz miejsc związanych z początkami polskiej państwowości, jak również uczestniczyła w tematycznych warsztatach dotyczących przede wszystkim aspektu wielokulturowości i dbałości o lokalne dziedzictwo historyczne. Efektem wizyty było między innymi opracowanie oferty turystyczno-kulturowego pobytu zagranicznych gości w ważnych, ze względu na historyczny kontekst miastach Polski.

Erasmus+ to program unijny, którego celem jest wspieranie uczniów i nauczycieli w prowadzeniu międzynarodowych projektów służących podnoszeniu kompetencji. Program ten ma na celu w głównej mierze zapewnienie młodym ludziom dostępu do edukacji w różnych państwach Europy, a finalnie znalezienia pracy w wybranym europejskim kraju. Już od wielu lat program ten realizowany jest także w obrębie powiatu gnieźnieńskiego. Swoje staże zagraniczne w Hiszpanii, Frankfurt nad Odrą, Wiesbaden, Irlandii oraz Grecji realizują między innymi uczniowie Zespołu Szkół Ekonomicznych, Zespołu Szkół Przyrodniczo-Usługowych, Zespołu Szkół Technicznych, Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 3 oraz Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Witkowie.

4.2. Polsko-niemieckie forum dla nauczycieli

Przedstawiciele Powiatu Gnieźnieńskiego: Starosta Piotr Gruszczyński, Wicestarosta Anna Jung i Dyrektor Centrum Usług Wspólnych dr inż. Renata Rasińska uczestniczyli w dniach od 9 do 11 marca br. w polsko-niemieckim forum dla nauczycieli, dyrektorów, ekspertów metodycznych, osób współpracujących z młodzieżą w obszarze kształcenia zawodowego, szkolnictwa branżowego i doradztwa zawodowego.

Wydarzenie służyło wzmocnieniu współpracy, wymianie doświadczeń i informacji w obszarze kształcenia zawodowego między organizacjami z Wielkopolski i Brandenburgii. Głównymi tematami rozmów i warsztatów były: wielojęzyczność,

interaktywne narzędzia i programy edukacyjne oraz współpraca z środowisku wielokulturowym podczas projektów młodzieżowych w kształceniu zawodowym.

Forum zorganizowano we współpracy Pełnomocnika ds. Partnerstwa Kraju Związkowego Brandenburgia na Wielkopolskę, Kuratorium Oświaty Neuruppin, Europejskiej Akademii Sportu Kraju Związkowego Brandenburgia, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, Wydziału Oświaty Urzędu Miasta Poznania, Wielkopolskiego Kuratorium Oświaty, Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli z Poznania, Polskiego Stowarzyszenie Nauczycieli Języka Niemieckiego Oddział Poznań, Gminnego Ośrodka Kultury z Komornik.

4.3. Działalność Klubu Nauczycieli Polskich i Polonijnych w Gnieźnie

Współpraca Klubu Nauczycieli Polskich i Polonijnych w Gnieźnie „GNIAZDO PL” z dyrekcją Gimnazjum im. Św. Rafała Kalinowskiego w Niemieżu z rejonu wileńskiego na Litwie, zaowocowała wizytą w gnieźnieńskim Starostwie Powiatowym osób zawodowo zajmujących się wsparciem rodzin i dzieci w trudnej sytuacji życiowej oraz szeroko pojętą pomocą społeczną. Spotkanie, zainicjowane przez Zarząd KNPiP obejmowało przede wszystkim wymianę doświadczeń w temacie pomocy społecznej, pomiędzy pracownikami Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gnieźnie i ich litewskimi odpowiednikami.

Przybyłych gości powitali w Gnieźnie członkowie Zarządu Powiatu Gnieźnieńskiego. W dalszej części spotkania wicestarosta Anna Jung, rozmawiała z uczestnikami między innymi na temat roli pracowników socjalnych w opiece społecznej, trudności, z jakimi muszą mierzyć się w codziennej pracy, a także spoczywającej na nich odpowiedzialności. Omówiono także zagadnienia związane z obszarem zadań, realizowanych w celu poprawy funkcjonowania rodziny, w tym zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom kryzysowym.

5. Wykaz partnerów zagranicznych Powiatu Gnieźnieńskiego

partner	Powiat Teltow-Fläming	Miasto Browary	Miasto Magdeburg	Rejon Humański
kraj	Niemcy	Ukraina	Niemcy	Ukraina
region	Brandenburgia	Obwód Kijowski	Saksonia-Anhalt	Okręg Czerkaski
stolica	Luckenwalde	Browary	Magdeburg	Humań
liczba ludności	164 771	98 250	235 723	42 993
powierzchnia	2 092,1 km ²	34 km ²	201 km ²	1 394,7 km ²
odległość od Gniezna	363 km	1129 km	460 km	1300 km
główne dziedziny gospodarki	biotechnologia, przemysł samochodowy, obróbka i przetwarzanie metali, przemysł spożywczy, odnawialne źródła energii, nauka	metalurgia, przemysł obuwniczy, infrastruktura sportowa, przemysł piwowarski	przemysł maszynowy i metalowy, przemysł chemiczny i spożywczy	rolnictwo, przetwórstwo rolno-spożywcze, przedsiębiorstwa rolnicze, przemysł budowlany, przemysł lekki, handel, małe i średnie przedsiębiorstwa
główne atrakcje turystyczne	Fläming -Skate: - ścieżki dla rowerzystów, skaterów i rolkarzy, Wioska Muzealna Baruther Glashutte w Baruth, Średniowieczne zabytki w Juterbog, Historyczne młyny w Pektus i Dennewitz	Muzeum miasta Browary, historyczny klasztor prawosławny	Katedra ŚŚ Katarzyny i Maurycego, zespół klasztorny norbertanów, liczne kościoły, ratusz, Zielona Cytadela	Park Zofiówka Potockich, Staw Ostaszowski, gimnazjum męskie
data podjęcia współpracy	23.08.2003 r.	12.06.2009 r.	10.03.2010 r.	21.10.2010 r.
osoba na czele urzędu	Kornelia Wehlan	Igor Vasyliovycz Sapozhko	Dr Lutz Trumper	Vitalij Oliynyk